

Нагальна потреба в закупівлі намогильних пам'ятників та проведення моніторингу після виконання договору: рішення суду



Рішення Тернопільського окружного адміністративного суду від 03.05.2024 у справі № [500/1596/24](#)

Обставини справи: до суду звернувся замовник (далі — позивач) з позовною заявою до Держаудитслужби (далі — відповідач) про визнання протиправним та скасування висновку про результати моніторингу закупівлі UA-2023-12-26-005752-а.

Замовник провів закупівлю «Намогильних пам'ятників військовослужбовцям» без використання електронної системи закупівель з очікуваною вартістю 2 772 829 (два мільйони сімсот сімдесят дві тисячі вісімсот двадцять дев'ять) гривень 46 копійок (<https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2023-12-26-005752-a>).

Як правову підставу проведення закупівлі замовник зазначає пп. 4 п. 13 Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від **12.10.2022 № 1178** (далі — Особливості), за яким придбання замовниками товарів і послуг (крім послуг з поточного ремонту), вартість яких становить або перевищує 100 тис. гривень, послуг з поточного ремонту, вартість яких становить або перевищує 200 тис. гривень, робіт, вартість яких становить або перевищує 1,5 млн гривень, може здійснюватися шляхом укладення договору про закупівлю без застосування відкритих торгів та / або електронного каталогу для закупівлі товару у разі, коли існує нагальна потреба у здійсненні закупівлі у зв'язку з виникненням об'єктивних обставин, що унеможливають дотримання замовником строків для проведення закупівлі із застосуванням відкритих торгів та / або електронного каталогу, яка повинна бути документально підтверджена замовником.

Що стосується фактичної підстави проведення закупівлі, то позивач зазначив, що «...у замовника виникла необхідність проведення закупівлі намогильних пам'ятників

військовослужбовцям. Враховуючи обмежений час для освоєння коштів, виділених на цей товар, який замовник не зміг купити швидше у зв'язку із тим, що неможливо було передбачити велику кількість поховань військових за останні чотири місяці, у замовника відсутня можливість проведення закупівлі у строки, встановлені Особливостями».

26.12.2023 позивач опублікував укладений договір з ПП «Б» про закупівлю від 26.12.2023 № 26/12/174. Ціна договору становить 2 772 829 (два мільйони сімсот сімдесят дві тисячі вісімсот двадцять дев'ять) гривень 46 копійок, договір набирає чинності з дати його підписання і діє до 31.12.2023, а в частині розрахунків — до повного виконання його умов сторонами. З платіжної інструкції від 26.12.2023 № 791 вбачається, що замовник перерахував на рахунок отримувача, ПП «Б», суму 2 772 829 (два мільйони сімсот сімдесят дві тисячі вісімсот двадцять дев'ять) гривень 46 копійок.

Позиція відповідача/Держаудитслужби/ДАСУ: 19.01.2024 розпочато моніторинг. Державна аудиторська служба вважає, що станом на 26.12.2023 у замовника відсутнє підтвердження нагальної потреби у здійсненні закупівлі у зв'язку з виникненням об'єктивних обставин, що унеможливають дотримання замовником строків для проведення закупівлі із застосуванням відкритих торгів та / або електронного каталогу. Тобто замовник мав можливість здійснити закупівлю товарів шляхом застосування відкритих торгів у порядку, визначеному Особливостями, та / або шляхом використання електронного каталогу для закупівлі товару відповідно до порядку, встановленого постановою Кабінету Міністрів України від 14.09.2020 № 822 «Про затвердження Порядку формування та використання електронного каталогу», з урахуванням положень, визначених Особливостями. ДАСУ вважає, що замовник, порушуючи п. 10 Особливостей, придбав товар шляхом укладення з ПП «Б» договору про закупівлю без застосування відкритих торгів від 26.12.2023 № 26/12/174. За наслідком проведеного моніторингу ДАСУ зобов'язує здійснити заходи щодо недопущення у подальшому виявлених порушень, зокрема шляхом розірвання договору.

Позиція замовника/позивача: вважає, що в нього існувала нагальна потреба освоїти кошти на придбання пам'ятників для Героїв, які загинули захищаючи цілісність і суверенітет України, та через неможливість дотримання строків на проведення відкритих торгів у зв'язку із закінченням бюджетного року замовник уклав договір на підставі пп. 4 п. 13 Особливостей.

Водночас згідно з висновком моніторингу замовник звернувся до постачальника з листом про розірвання укладеного договору № 26/12/174 від 26.12.2023. Проте постачальник відмовив у розірванні договору, зазначаючи таке: жодна з обставин, які викладені у листі від 31.01.2024 № 17, не є підставою для одностороннього розірвання договору про закупівлю від 26.12.2023 № 26/12/174 згідно з умовами самого договору про закупівлю та вимогами законодавства. Замовник вважає, що зазначення у спірному висновку вимоги про розірвання договору порушує правову рівновагу, оскільки договір уже виконаний.

Позиція суду: абз. 2 ч. 1 ст. 8 Закону України «Про публічні закупівлі» (далі — Закон) передбачає, що моніторинг процедури закупівлі здійснюється протягом проведення

процедури закупівлі, укладення договору про закупівлю та його дії. Відповідач вважає, що позивач не оприлюднив звіт про виконання договору, тому договір про закупівлю станом на дату початку моніторингу (19.01.2024) вважався невиконаним. П. 13 Особливостей передбачає, що звіт про виконання договору про закупівлю, укладений відповідно до цього пункту, не оприлюднюється замовником в електронній системі закупівель. Тому, вирішуючи питання про те, чи виконаний договір, відповідач повинен був враховувати те, що замовник під час проведення закупівлі діяв за правилами п. 13 Особливостей. Відтак, не опубліковував звіт про укладений договір. Суд робить висновок про те, що договір про закупівлю від 26.12.2023 № 26/12/174 станом на момент проведення моніторингу вважався виконаним сторонами в повному обсязі.

Відповідач розпочав моніторинг цієї процедури закупівлі 19.01.2024, після виконання договору про закупівлю. Це свідчить про порушення відповідачем приписів абз. 2 ч. 1 ст. 8 Закону.

Обґрунтовуючи нагальну потребу в закупівлі, замовник виходив з великої кількості загиблих воїнів Тернопільської територіальної громади, яким необхідно встановити намогильні пам'ятники. На підтвердження наведеного надав звіт про поховання осіб у розрізі місць поховання, причин смерті (загибелі) українських воїнів. Всього таких осіб налічується 196. Позивач пояснив, що має намір закупити 55 намогильних пам'ятників для встановлення воїнам Тернопільської територіальної громади. Намогильні пам'ятники протягом 2023 року не закуповувались у зв'язку з відсутністю бюджетних призначень. У зв'язку з тим, що намогильні пам'ятники необхідно встановити, прийнято рішення про закупівлю без використання електронної системи.

Суд доходить висновку, що в позивача справді виникла необхідність встановлення намогильних пам'ятників загиблим воїнам для вшанування їх пам'яті. При цьому позивач дотримався загальних вимог законодавства про публічні закупівлі. Доводи відповідача про необхідність додаткового обґрунтування «нагальної необхідності» закупівлі намогильних пам'ятників зводиться до того, що суб'єкт владних повноважень ставить під сумнів необхідність встановлення намогильних пам'ятників українським воїнам.

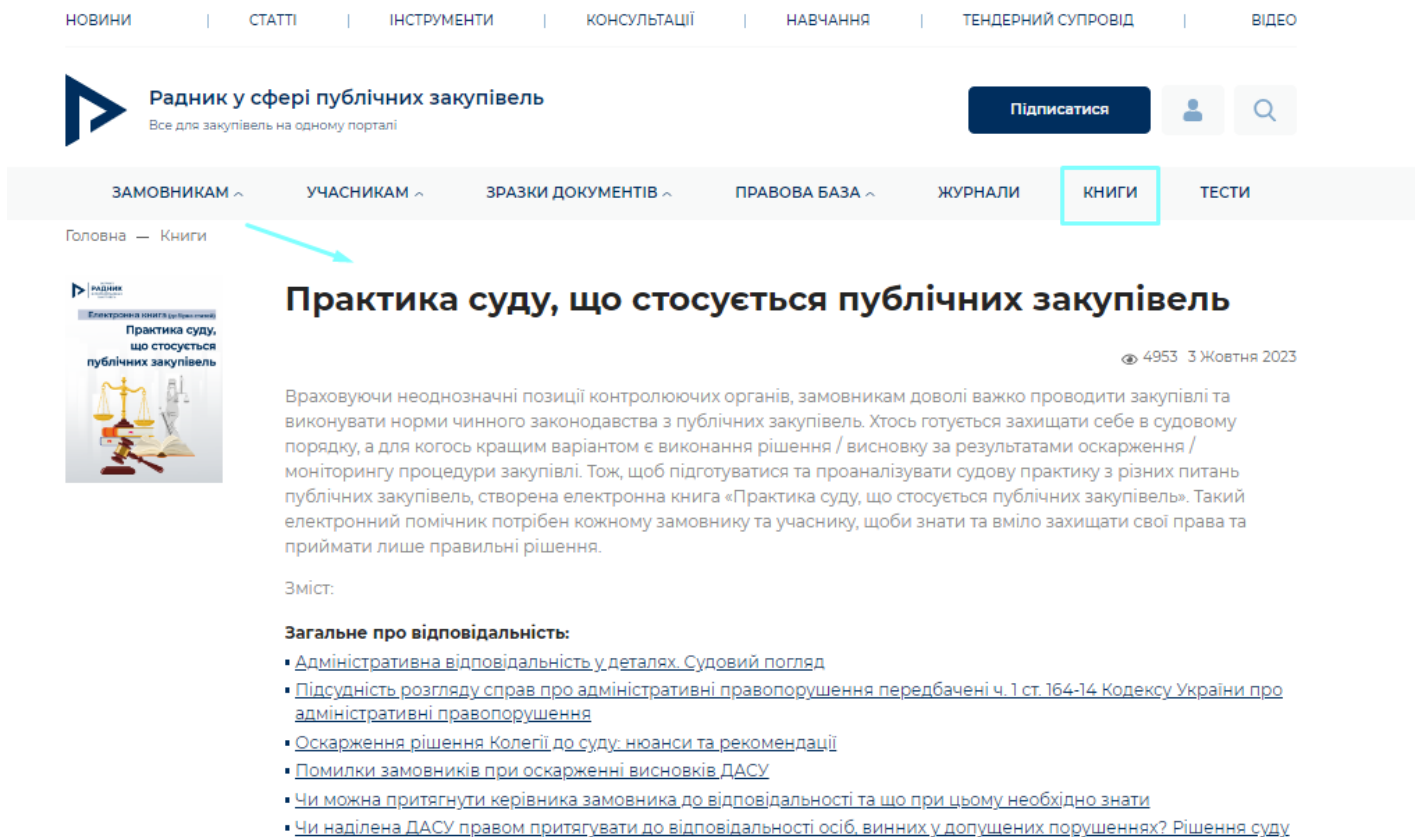
Суд вважає, що відповідач правильно застосував пп. 4 п. 13 Особливостей для укладення договору про закупівлю. Отже, дії замовника є законними, а рішення відповідача протиправним.

Керуючись ст. ст. 139, 241-246, 250 Кодексу адміністративного судочинства України, суд вирішив позов задовольнити повністю, визнати протиправним та скасувати висновок про результати моніторингу процедури закупівлі № UA-2023-12-26-005752-а, стягнути з Держаудитслужби на користь замовника сплачений судовий збір за звернення до суду із позовною заявою в сумі 3028 грн.

За нагоди скористайтеся зразками документів для проведення закупівлі за п. 13 Особливостей, що зібрані у статтях [«Документи для обґрунтування закупівлі згідно з пунктом 13 Особливостей \(частина 1\)»](#), [«Приклади документів для обґрунтування](#)

[закупівлі за виключеннями згідно з пунктом 13 Особливостей \(частина 2\)».](#)

Щоб підготуватися та проаналізувати судову практику з різних питань публічних закупівель, на порталі «Радник» створена електронна книга [«Практика суду, що стосується публічних закупівель»](#). Такий електронний помічник потрібен кожному замовнику та учаснику, щоби знати та вміло захищати свої права та приймати лише правильні рішення:



NOVINI | СТАТТІ | ІНСТРУМЕНТИ | КОНСУЛЬТАЦІЇ | НАВЧАННЯ | ТЕНДЕРНИЙ СУПРОВІД | ВІДЕО

Радник у сфері публічних закупівель
Все для закупівель на одному порталі

Підписатися

ЗАМОВНИКАМ ^ УЧАСНИКАМ ^ ЗРАЗКИ ДОКУМЕНТІВ ^ ПРАВОВА БАЗА ^ ЖУРНАЛИ **КНИГИ** ТЕСТИ

Головна — Книги

Практика суду, що стосується публічних закупівель

4953 3 Жовтня 2023

Враховуючи неоднозначні позиції контролюючих органів, замовникам доволі важко проводити закупівлі та виконувати норми чинного законодавства з публічних закупівель. Хтось готується захищати себе в судовому порядку, а для когось кращим варіантом є виконання рішення / висновку за результатами оскарження / моніторингу процедури закупівлі. Тож, щоб підготуватися та проаналізувати судову практику з різних питань публічних закупівель, створена електронна книга «Практика суду, що стосується публічних закупівель». Такий електронний помічник потрібен кожному замовнику та учаснику, щоби знати та вміло захищати свої права та приймати лише правильні рішення.

Зміст:

Загальне про відповідальність:

- [Адміністративна відповідальність у деталях. Судовий погляд](#)
- [Підсудність розгляду справ про адміністративні правопорушення передбачені ч. 1 ст. 164-14 Кодексу України про адміністративні правопорушення](#)
- [Оскарження рішення Колегії до суду: нюанси та рекомендації](#)
- [Помилки замовників при оскарженні висновків ДАСУ](#)
- [Чи можна притягнути керівника замовника до відповідальності та що при цьому необхідно знати](#)
- [Чи наділена ДАСУ правом притягувати до відповідальності осіб, винних у допущених порушеннях? Рішення суду](#)